

NARODNI DNEVNIK

Izšla vsak dan opoldne, izvenredno nedelje in praznikov.

Redna naročnina: V Ljubljani in po pošti Din 20.—, inozemstvo Din 30.—

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znanje za odgovor.

Najen pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Drugod in pri nas.

Dobro politiko ima narod le tedaj, kadar vodijo politiko sposobni možje. To je tako jasna in enostavna resnica, da je ni treba niti dokazovati in niti pojasnjevati. Zato tudi vidimo, da se povsodi narodi po tej resnici ravna in da samo pri nas ne uživa prav nobene veljave. Dva primera:

Vsled svojega pacifizma je bil Caillaux obsojen kot veleizdajalec in buržuazna Francija je videla v njem svojega največjega nasprotnika, proti kateremu se je borila naravnost s fanatizmom. Vlada Herriota je popravila Caillauxu storjeno krivico in bil je amnestiran. V vladi Painlevéja postane Caillaux finančni minister in najmerodajnejša oseba, ki se pripravlja, da s sanacijo francoskih financ postane vodilni mož Francije. Caillaux nastopi nato v parlamentu, ostane zvest vsem svojim idejam ter razvija svoj program. Suho in brez oledinjav in napoveduje nove davke. Najbolj nepopularno stvar. Opozicija molči in nobenih izpadov ni proti njemu. Toliko, da mu ne ploska, ker več kot strankarsko nasprotstvo je tehtnost argumenta in več ko partizanski interes je vsedr-žavni. In opozicija se pomiri tudi z dejstvom, da je njen največji nasprotnik kandidat za prvo mesto Francije in ne meče mu polen pod noge, ker se zaveda, da je sposoben, da ga Francija rabi.

Drug primer: Trockij je nastopil proti mogotcem v stranki. Izval je skoraj razkol v njej in govorilo se je, da bodo mogotci z njim krvavo obračunali. Sedaj zboruje kongres komunistične stranke in Trockij je izvoljen zopet na vodilno mesto, pa čeprav ni svojih nazorov preklical. In sodrugi argumentirajo:

Če se je mogla francoska buržuazija pomiriti v kritičnem trenutku in poveriti najvažnejši portfelj finančnega ministra možu, ki so ga še pred nedavnim imenovali veleizdajalca, pa zakaj da bi bili potem mi, realni in gibčni politiki, tako trdoglavi, da ne bi revidirali svojega prejšnjega sklepa, ki je zadel enega naših najbolj sijajnih in najbolj sposobnih ljudi.

In Trockij je dobil zadoščenje, postal je zopet vodilni mož sovjetske Rusije, pa čeprav bo marsikomu neprijeten in čeprav hodi svoja pota.

Zakaj sposobnost nad vse, je reklo narodov, ki napredujejo.

In pri nas?

Ko je prišla delegacija Hrvatov v Beograd, je vzbudila splošno zanimanje. Kaj bodo povedali, kako bodo nastopili, kake ljudi imajo, so bila vprašanja, ki so zanimala vse.

In optimisti so bili iznenadeni, tako sijajna je bila ta delegacija, tako odlični njen nastop in tako tehtni nje argumenti. In posledica? Vsi argumenti so bili bob ob steno in ostali so na krmilu oni, ki so prepričali, da bi sposobni ljudje sodelovali pri gradnji države.

Ko so se obravnavale ob enih ponoči dvanaestine in je bila vsa skupščina že izmučena, je vendar dosegel dr. Krajač s svojim suhim in samo stvarnim govorom, da je vsa skupščina oživela in ga z zanimanjem poslušala. In efekt? Niti en njegov predlog ni bil uvažen. Pri debati o načrtu zakona o kmetijskih kreditih ista pesem. V vseh podrobnostih je dokazal Krajač, da je načrt vzorno slab, nihče ni mogel niti poskusiti dokazati nasprotno, toda obveljal je vseeno načrt in vsi popravki so bili odklonjeni.

Boljševiki pripravljali atentate v Beogradu.

Beograd, 15. maja. V zadnjem času je napravila policija med Bolgari in makedonstvujušimi, ki bivajo v Beogradu, več preiskav. Ugotovila je, da po atentatu v Sofiji pripravljajo boljševiki slične atentate v naši državi, v Čehoslovski in Rumuniji. Atentati na predstavnike režima bi se imeli istočasno izvršiti v Beogradu, Pragi in Bukarešti. Atentatorji se baje že nahajajo na našem ozemlju. Policija doznava, da se pripravljajo pod-

miniranje predsedništva vlade, zunanje-ga in notranjega ministrstva, dalje atentat na bivše rusko carsko poslanstvo, ki je središče ruskih emigrantov. Atentat bi se v prvi vrsti izvršil na Nikolo Pašića, predsednika vlade.

Predsedništvo vlade, kakor tudi druga ministrstva so močno zastražena z žandarmi in detektivi. Pojačane so tudi straže pred stanovanji posameznih ministrov.

Ideja sporazuma prodira.

Beograd, 15. maja. Situacija se je zelo popravila v pogledu sporazuma. Samostojni demokrati in drugi nasprotniki sporazuma so včeraj z največjo agilnostjo skušali to idejo omalovaževati. Oni radikali, ki zagovarjajo sporazum, so včeraj odkrito nastopali v tem smislu, v samem radikalnem klubu in so pripravljali teren za sporazum pri ostalih radikalnih poslancih, zlasti dr. Laza Marković je hotel razbiti domneve, ki so se pojavile pri nekaterih radikalih, da bi se mogla pokvariti situacija radikalne stranke v parlamentu in v celi državi, s tem, da bi se napravil aranžma z radičevci. Nasprotniki sporazuma so sugerirani od samostojnih demokratov, ki govorijo, da bi radikali po sklenjenem sporazumu mogli postati odvisni od radičevcev in da

bi tako moglo priti do zmešnjave v političnem življenju. Laza Marković je odgovarjal, da ta bojazen ne obstoji, ker bi se mogel vedno vpostaviti nacionalni blok, kadar bi prišlo do kakih ovir z radičevci. Na drugi strani pa bi se mogla situacija popraviti tako, da bi se radikali mogli složiti s kako drugo stranko v skupščini.

Samostojni demokrati so včeraj na sestankih z radikali zahtevali, da se seje skupščine odgodi do 15. junija, ker se skupščina nahaja v težkem položaju in ni potrebnega gradiva za delo. Izgleda, da te želje samostojnih demokratov radikali niso sprejeli in da jo je Pašić odbil. Tudi v dvoru ne bi to ugodno delovalo, da se odlaga sporazum.

Laza Marković o delovanju anketne komisije.

Beograd, 15. maja. Predsednik anketnega odbora Laza Marković je sprejel včeraj popoldne novinarje in jim dal sledeče informacije o delu in stališču anketnega odbora: Narodna skupščina ni imela potrebnih podatkov o nekaterih poslancih HSS, da bi mogla vedeti, ali je treba njih mandate verificirati ali pa razveljaviti na podlagi čl. 18. zakona o zaščiti države. V Zagrebu smo zbrali vse tozadevno gradivo, ki smo ga sploh mogli najti. Preiskava je potekala v dveh smereh: 1. kako bi bilo njihovo vedenje na seji od 3. avgusta 1924 in 2. kakšni so bili njihovi odnosi z ozirom na sklep o vstopu v seljaško internacionalo.

Na drugem mestu smo preiskovali, kakšno je bilo njihovo delo po teh ključkih med narodom. Glavni material smo našli v sodnih aktih. V dveh dneh smo te akte pregledali, ker smo hoteli najti ono, kar bi služilo skupščini v ocenjevanje tega vprašanja. Ko smo pregledali to gradivo, smo pričeli z zasliševanjem oseb, o katerih smo vedeli, da bodo najbolj verzirane v tej stvari, v prvi vrsti Pavla Radića. Dalje smo zaslišali še disidenta Lovrekevića in Jalžabetića, ki sta bila proti sklepu za vstop v selj. internacionalo in za to, da se ne odobri delo Stjepana Radića. Smatrali smo namreč, da bi nam oni mogli dati mnogo podatkov o samem poteku seje

in o njenih sklepih. Dr. Horvat, ki je bil enako proti vstopu v seljaško internacionalo, je bil v Rimu in ga nismo mogli zaslišati. Končno smo videli, da ne moremo o tej zadevi nič več dognati. Žal nam je samo, da nismo mogli zaslišati dr. Hrvata.

Drugi del našega razsojanja je sestajal v preiskavi o ponašanju poslancev HSS po sklepu z dne 3. avgusta. Na razpolago smo imeli dve poti. Mogli smo voditi preiskavo po vseh volilnih okrajih, kar bi trajalo več mesecev. Smatrali smo, da je dovolj, ako preiščemo samo nekatera volilna okrožja v Hrvatski. To smo tudi storili. Na potovanju pa nismo mogli ugotoviti, da se je delalo na ustvaritvi komunistične ideje in programa. Konstatirali smo, da je delovanje teh poslancev v pogledu vstopa v selj. internacionalo obstojalo samo v sprejemu sklepov na seji z 3. avgusta 1924. Danes smo izročili poročilo skupščini z upanjem, da bo zadostovalo za rešitev tega vprašanja. Mislim, da se bo moglo objaviti v celoti, ker ni več nobena tajnost.

TRIFKOVIĆ PRI KRALJU.

Beograd, 15. maja. Ob 18. je bil v dvoru predsednik skupščine Trifković. Avdijenca je trajala eno uro. Doznava se, da je Trifković govoril s kraljem o poročilu anketnega odbora.

delavcev in napredek naroda mora zastati. Sporazum je ključ, ki odpira vsem sposobnim in delavoljnim možnost do sodelovanja. Prepričanje sporazuma pa pomeni privilegiranje nesposobnih, zmanjšanje števila delavcev in zastanek dela.

V tem je efektiven pomen sporazuma, ki ga drugod razumejo, pri nas pa nčjejo razumeti in vsled česar drugod napredujejo, naša država pa stalno pada. Kako dolgo še?

Seja skupščine.

Beograd, 15. maja. Včerajšnja seja se je pričela izjemoma v napovedanem času. Na dnevnem redu je bila interpelacija posl. Agatonovića o postopanju vlade pri odkupu tobaka. Obširno in stvarno je dokazal posl. Agatonović, kako napačno je postopanje finančnega ministra proti sadilcem tobaka. Produkcija je vsled tega za 50 odstotkov padla, in sicer ravno v krajih, kjer se sadi najboljši tobak. Posl. Agatonović je nato predlagal, da se odkupniške cene zvišajo in enako tudi dnevne dninarjem.

Agatonoviću je odgovarjal finančni minister, ki je poudarjal, kako lepi uspehi da so bili doseženi. Samo na Poljsko je bilo prodano tobaka za 201 milijon dinarjev, na Čehoslovako pa 1,230.000 kg. Postopanje finančne uprave je bilo kajpada korektno in zato si je pridobila zaupanje tudi v tujini, kar dokazuje angleško posojilo v znesku 1 milijona funtov. Ko sta še govorila posl. Agatonović in Kujundžić, je bila dopoldanska seja zaključena.

Na pop. seji je govoril najprej posl. Žebot. Grajal je, da je v Sloveniji saditev tobaka prepovedana in da je vsled carinskih šikan nemogoče pošiljati sadje v Avstrijo. Za njim je govoril posl. Smodej, ki je enako ostro grajal finančno upravo, zlasti zaradi njenega postopanja do ljubljanskega tobačnega delavstva.

Finančnega ministra je zagovarjal poslanec Vučković, ki je ostro napadel poslanca Agatonovića. Ko je stavil še posl. Agatonović svoje predloge, je predlagal rad. Miladinović prost prehod na dnevni red, čemur je vladna večina pritrdila.

Prihodnja seja bo danes popoldne z dnevnim redom: Poročilo zakonodajnega odbora o stanovanjskem zakonu.

SESTANEK PAVLA RADIĆA S PAŠIĆEM.

Beograd, 15. maja. Po povratku anketne komisije iz Zagreba je nastalo zelo živahno politično ozemlje. Včeraj ves dan, četudi je skupščina okupirala poslance, so se vodili razgovori. Popoldne sta se sestala najprej Pavle Radić in Nikola Pašić v ministrski sobi skupščine. Govorila sta o verifikaciji anketiranih mandatov. Trdi se, da je Pavle Radić zahteval, da se verifikacija izvrši v najkrajšem času; to začasno stanje ne more več dolgo trajati, ker je anketni odbor že izdelal svoje poročilo in podal svoje mnenje.

Neposredno za tem se je Pašić sestel s Pribičevićem in govoril o politični situaciji.

VAŽNO POSVETOVANJE BEHMENA S STJEPANOM RADIĆEM.

Zagreb, 15. maja. Včeraj se je nenadoma vrnil dr. Behmen, član anketne komisije iz Beograda v Zagreb in se nastanil v hotelu »Esplanade«. Ob 11. je dr. Behmen odšel k Stjepanu Radiću in je ostal pri njem nad eno uro. Behmen o svojem posetu ni hotel dati nobenih informacij. Jasno je, da je njegov poset v zvezi s političnimi vprašanji. On je razpravljajl v imenu ožjega bloka s Stj. Radićem o nekih zelo važnih in aktualnih vprašanjih v pogledu daljnje politike in taktike.

RUSKO PRODARANJE V AZIJO.

Dunaj, 14. maja. Kongresa sovjetov se je udeležil tudi poslanik Mongolije. Pričakuje se, da bo tudi Mongolija vstopila v SSSK.

Nacionalistom — v preudarek.

Istočasno, ko so se peljali člani anketne komisije mimo Nove Gradiške v Beograd, se je dogodilo v Novi Gradiški, kakor piše radikalni stranki prijazni »Obzor«, sledeče: Orožnika Janko Krasoje in Gjorgje Braković sta hotela posiliti devojko Marijo Bralić. Njen stric Luka Bralić in njegov rojak Mile Bralić sta se vsled tega navalila na orožnika. Nastal je pretep, v katerega so posegli tudi sosede in je bil orožnik Branković smrtno ranjen, Krasoje pa večkrat preboden.

Mile in Luka Bralić sta iz strahu pred orožniki pobegnili v gozd in še danes nista bila odkrita.

Do tu je vse razumljivo in moglo bi se pripetiti v vsaki deželi.

No, sedaj pa pride oblast, ki ima nalogo, da očuva red in da izroči krivce sodišču.

Pride sodnik, pride številna žandarmerija pod vodstvom narednika Trbovića, da izvede preiskavo.

Kaj stori oblast in ta žandarmerija? Ponoči obkoli vas, kakor da bi bila vojna in kakor da bi bilo treba naskočiti sovražne utrdbe. Žandarmerija vdre ponoči v vaške hiše (nedotakljivost hišnega praga je zanjamačena po ustavi) in aretirajo deset kmetov.

Ta beseda: »aretirati« ne pomeni, da so nekoga v imenu zakona mirno odpeljati v zapor, kakor bi to storili, recimo v Beogradu temveč pomeni, da so med vriskom žen in jokom otrok topli, zvezali, mrcvarili in s kopiti bili aretirance.

V ječi je pričela inkvizicija, kakršne pozna samo Španija in Balkan. Fizična tortura, ki človeka pohabi za večno, če ga sploh ne ubije, in to vse z namenom, da bi aretirane priznal zločin in povedal v našem slučaju, kje se nahaja obtoženi Bralić.

Pri tem mučenju, v dvajsetem stoletju, v Hrvatski in v času, ko se ima rešiti hrvatsko-srbski spor in ko je anketna komisija na poslu, v tem času umre v najtežjih mukah pod udarci orožniških kopit kmet Anton Škoverljan, v resnici pravi narodni mučenik.

Od drugih kmetov so težko ranjeni od žandarjev Branko Filić, Gjuro Vidaković in Martin Klepić, vsi iz vasi Mašić. Tu ne gre niti za hrvatsko-srbsko vprašanje, ne za republikanstvo, sploh za nobeno politiko, temveč »le za vprašanje človečnosti«.

Tako poroča list, ki odločno propagira sporazum med radikali in radičevci in ki ne skriva svojih simpatij za vladno. Njegovo poročilo je zato verodostojno in vsi drugi hrvatski listi to potrjujejo.

Da je dogodek v novi Gradiški škandal,

nezaslišan škandal, mora potrditi vsak, kdor ni na barbarizem ponosen.

Enako mora uvideti vsak, kdor ni prodal svojega prepričanja ali ni umstveno zaostal, da se s takim postopanjem ne more pridobiti hrvatskega kmeta za državo in da so zato orožniki zakrivali najhujši zločin proti državi.

Vsled tega mora biti enodušna zahteva vseh nacionalistov, vseh, ki ljubijo svoj narod in ki spoštujejo pravice človeka, da se morajo krivci dogodkov v Novi Gradiški eksemplarično kaznovati. In jasno je tudi to, da so krivci edinole tisti, ki so se pregrešili proti državljski svobodi, in ne kmetje, ki so jo branili. To tem bolj, ker so kršili zakon oni, ki so od naroda plačani, da čuvajo zakon, da mu pridobijo spoštovanje.

Bili bi pa površni če bi se ustavili pri teh zaključkih in poiskali je treba globlji vzrok, ki je kriv, da je do dogodkov v Novi Gradiški sploh priti moglo.

Tudi ti vzroki so jasni, da ne morejo biti bolj. Ljudje, ki so učili, da je treba hrvatskega kmeta magari s silo pripraviti do tega, da se odreče svojim pravicam, tisti ljudje so krivi, da sta imela orožnika Krasoje in Branković pogum oskruniti čast hrvatskega kmeta. Propagatorji sile so bil končni vzrok, ki so dali organom vlade pogum, da so ponoči vpadli v privatne hiše, poptepali ustavo in mučili na smrt kmeta Škoverljana.

Ker tudi s tem si je treba biti na jasnem. Dogodek v Novi Gradiški ni prvi, podobnih dogodkov se je odigralo že vse polno in krivci niso bili kaznovani in zato mislijo nekateri da jim je vse dovoljeno. In da niso bili krivci kaznovani, je zopet »zasluga« onih, ki so propagirali silo, ki niso smeli kaznovati teh, ki so bili le njih — poslušni služabniki.

Propagatorji sile, oznanjevalci politike trde roke, kar je samo evfemizem za brutalno nasilje — pa so vodilni možje »nacionalnega« bloka.

In na te pade glavna krivda za dogodek v Novi Gradiški, ki so sramota za našo državo, zločin nad ujedinenjem in oskrumba spomina onih stotisočev, ki so dali življenje — za svobodo Jugoslavije!

Takoj za njimi pa pade krivda na one, ki vzdržujejo te brezvestne politike nasilja, ki zaslepljeni od raznih fraz nočejo priznati in videti resnice niti tedaj, kadar ljudska kri kriči po pravici.

Nobena fraza, nobeno geslo in tudi nobena antipatija zato ne izbriše resnice, ki pravi: Sokriv je, kdor molči na prelito ljudsko kri, kdor se pomiri z dogodki v Novi Gradiški.

Kleveta kot argument.

Včerajšnji »Slovenski Narod« je napisal koncem svojega uvodnika sledečo kleveto na naš naslov: »V družbo teh klerikalnih klevetnikov so v zadnjih letih zašli tudi neki »napredni politiki! Bog z njimi! Naj hodijo po potih, ki jih jim kažejo klerikalci! Naj se poslužujejo v borbi klerikalnih metod, bo tem preje obračunala z njimi napredna javnost, saj presedajo te metode in manire že velikemu delu klerikalcev samih. In pride čas, ko tudi pri nas zavladala politična strpnost in toleranca.«

Vse to je pisal »Slovenski Narod«, glasilo teroristične mladinske klike na naš naslov!

Najprej naš klerikalizem! — Vsak naš bralec ve, da smo od nekdaj pisali v smislu politike g. Davidovića, šefa demokratske stranke. Z vso simpatijo smo pisali o delu Samostojne kmetijske stranke in ravnotako je našla Narodno-socialistična stranka pri nas vedno prestora za svoje objave. Od kdaj je Davidovića demokratska stranka klerikalna, od kdaj so klerikalni samostojni kmetje, od kdaj narodni socialisti? Lažnivec od »Slovenskega Naroda« ima besedo.

Odločno smo branili vedno stališče Herriotove vlade in niti najmanj nismo skrivali svojih simpatij za vladno Painleveja. Enako smo vedno pokazali razumevanje za demokratsko nemško politiko. Vprašamo: Od kdaj so Herriot, Blume, Painlevé klerikalci? Klevetnik od »Slovenskega Naroda« ima besedo.

In končno! Kdaj smo mi napisali kak stavek, ki bi bil v nasprotju z naprednimi in svobodomiselnimi načrti? Nastopili smo proti uradniški persekuciji, pa čeprav so bili od nje prizadeti v prvi vrsti klerikalci, toda persekucija uradništva je reakcionarstvo in konec! Nastopili smo proti kršitvi občinske avtonomije in v tem oziru smo bili v resnici enega mnenja s SLS. Toda kršitev občinske avtonomije je protisvobodomiselnost in škandal za laži-naprednjake, da je SLS v tem vprašanju bolj svobodomiselnost ko naša uradna napredna stranka. In dijaške štipendije? In druga nasilja? In razne afere? In gospodarsko propadanje Slovenije? Ali so mar to stvari, ki so v skladu z naprednim in svobodomiselnim programom?

Naj odgovori na to klevetnik in lažnivec od »Slovenskega Naroda«!

Mi da se poslužujemo klerikalnih metod! Laskamo si, da smo bojni časopis in vendar priznava vsa javnost, da pišemo tako zmerno, tako decentno, ko skoraj noben drug list. Kdaj smo prešli meje objektivne kritike, kdaj smo bili subjektivni? Kdaj smo brskali po privatnem življenju svojih političnih nasprotnikov? Kdaj smo se spozabili do nefairnega boja? Naj odgovori klevetnik in lažnik od »Slovenskega Naroda«.

Ker tako in nič drugače ga moramo imenovati. Izmisli si je laž in jo objavil. Drugi dan pa je to svojo lastno laž citiral kot argument nove laži proti nam. Od vseh njegovih laži pa je bila glavna, da smo klerikalci, oziroma od njih plačani!

Druga taka laž pa je bila, da vodimo boj proti mladim in osebnega sovražstva in iz zavisti. In zato da smo tudi nestrpni in netolerantni. Bodi najprej konstatirano, da smo bili predmet vsakodnevnih napadov, še preden je naš list izšel. Vsi naši bralci nadalje vedo, kako težko se smo imeli, da smo premagali ovire, ki so nam jih potom policije in drugih neprijateljev delali naši nasprotniki. Ko smo se branili in ko smo nastopili s protinapadi, ker je napad močnejši od obrambe, pa hinavsko zdihujemo, da vodimo boj iz osebnega sovražstva.

Ne, gospodje! Proti vam vodimo boj iz načelnih vzrokov in vsa naša polemika dokazuje to! In ta boj bomo vodili proti vsakomur, ki bo vodil tako škodljivo, tako sramotno politiko, kakor jo vodi SDS pod vodstvom mladinov. V tem oziru je vsak kompromis izključen, ker bi pomenil izdajstvo do napredne misli, ker bi bil istoveten s kapitulacijo pred reakcionarstvom. Vsak naš bralec ve, da je temu v resnici tako in oprti na podporo pravih naprednjakov bomo vodili svoj boj dalje — ter končno tudi zmagali. Zakaj ni se še rodil tisti narobe-junak, ki bi zrušil pravico, ki bi premagal resnico.

Zato bo tudi pri nas zavladala politična strpnost, katero propagiramo mi in katero ubijajo »Slovenski Narod« in njegovi šefi, ki smatrajo persekucijo uradništva za politično modrost!

Zadruga „Bajtar“ in „Jutro“.

Na napad »Jutra« z dne 13. t. m. je poslala »Železničarska stavbna zadruga Bajtar« uredništvu »Jutra« sledeči popravek, ki ga »Jutro« ni objavilo. Naprošeni ga priobčujemo mi, da vidi javnost praktično ljubezen »Jutra« do železničarjev. Popravek se glasi:

1. Ni res, da je bil občni zbor stavbne zadruge »Bajtar« napol politična prireditelj, res pa je, da je bil občni zbor popolnoma gospodarskega in nepolitičnega značaja.

2. Ni res, da se pišem Gottlieb Waldemar

Haszłakiewicz, res pa je, da se glasi moje ime Waldemar Haszłakiewicz-Gottlieb.

3. Ni res, da sem prav zelo hvalil bivšega ministra Sušnika, res pa je, da sem stvarno konstatiral, da se je g. Sušnik zanimal za našo zadrugo in da je obljubil svojo pomoč.

4. Ni res, da sem obžaloval padec Davidovič-Koroševce vlade, res pa je, da sem konstatiral, da je bil vsled padca te vlade naš trud zaman in da smo morali vse delo začeti na novo.

5. Ni res, da sem stavil g. Sušniku glede financiranja zadruge ponudbo, da naj bi se

vse denarno poslovanje iste vršilo potom klerikalne banke, res pa je, da se je sklenilo na odborovi seji, da se denar naloži v Zadrugi Gospodarski banki.

6. Ni res, da je predsednik čakal najbrže, da mu pošlje g. minister dr. Žerjav celo hosto v dar za Martinov večer, res pa je, da je pričakoval predsednik, da g. minister — rojak nakaže zadrugi »Bajtar« sličen kontingent lesa, kot ga je dobila zagrebška zadruga in sicer 34.500 m³ jelovine.

7. Ni res, da je novi odbor pod istim predsednikom sestavljen tako, da uživa vse zaupanje nasproti predpostavljani oblasti, odbor popolno zaupanje zadrugarjev.

8. Ni res, da je predsednik čital neokusne in neoficijalne zapisnike raznih sestankov, s katerimi se med železničarji vzbujajo nezaupanje nasproti predpostavljani oblasti, res pa je, da se predsednik ni udeležil nobenega sestanka in tudi ni čital nobenega zapisnika.

Politične vesti.

— Bolgarska. Smrtna kazen nad »atentatorji« bo izvršena v soboto ob osmih dopoldne na trgu pred porušeno katedralo. — Vsi sofijski časopisi odobravajo drakonične kazni. Njih pisava je z ozirom na vladajoči teror razumljiva. — Novi procesi. Sofijskemu prekomu sodu je izročena obtožnica proti Ivanu Perčimilijevu, gospej Adeli Nikolovi (roj. Francinji), Leguu (roj. Francozu) in Gjorgju Malevu. Nikolova je obtožena, da je imela na svojem domu ranjenega Fridmana in ga negovala, Legu da je skrnil Minkova in Jankova, ki mu jih je pripeljal Perčimilijev. Ta je med vojno dezertiral k Francozom in postal njihov špiun. Državni pravnik zahteva za vse, razen za Maleva, smrtno kazen. — Nova zarota je bila odkrita v Vraci. Zarota je bila zelo dobro organizirana in so dobivali njeni člani visoke plače. Vsi so prišli in izročeni prekomu sodišču. Za vse je predlagana smrtna kazen.

— Program Caillaux-a. V svojem programnem govoru je označil Caillaux kot prvo dolžnost vlade, da se odpravi deficit za leto 1925. Ta deficit znaša dejansko skoraj 4 milijarde frankov, pri čemer se ne upoštevajo izdatki za obnovo porušjenih pokrajin in pa izdatki za nove železnice. Prvi se bodo plačevali iz prejemkov po Dawesovem načrtu, drugi pa so investicije, ki ne spadajo v redni proračun. Zavezniki dolgov se bodo odplačevali iz dohodkov po Dawesovem načrtu. Po uravnovešenju proračuna je treba rešiti problem valute. Pereče vprašanje so nadalje državni dolgi, ki znašajo 280 milijard frankov. Od teh je kritih samo 150 milijard, dočim so za ostale milijarde izdani kratkoročni državni zakladni listi. V tem je največja nevarnost, ki mora biti odklonjena. — Kljub vsej težavnosti finančnega stanja pa ga more Francija ugodno rešiti. Zato pa je potrebna poštenost naroda. Državna bremena se morajo takoj povečati za tri in pol milijarde frankov. V ta namen bo predložil Caillaux več novih davkov. Dohodnina bo povečana, toda šele za dohodek nad 25.000 frankov. Davek na dediščino bo zmanjšan, vseeno pa bo njegov dohodek večji, ker se bo preprečilo, da bi se še naprej v sedanji meri sleparilo državo. Indirektni davki ne bodo povišani, razen davka na tobak, kar je bilo sklenjeno že prej. Zavarovalnice bodo morale plačati državi 50 odstotkov svojih premij. Dalje se bo država udeležila na presežkih pri monopolu. Zboljanje in ureditev francoskih financ je dosegljivo, samo narod mora imeti zaupanje v se in storiti svojo dolžnost. Jasen in odkritosrčen govor je napravil tudi na desnico najboljši vtis in vse priznava, da je Caillaux mož na svojem mestu.

— Briandov odgovor na nemški memorandum je bil sporočen zaveznikiškim vladam. Odgovor je pisan v dobrohotnem duhu in je napravil pri vseh vladah dober vtis. Kot predpogoj za pogajanja zahteva Briand, da vstopi Nemčija v Zvezo narodov in šele potem je mogoča razprava o nemških mejah. Načeloma se ne pripušča nobene ratifikacije nemške meje. Nemčija mora jasno precizirati svoje stališče k vprašanju vzhodne meje. Istočasno se zahteva jasna izjava glede stališča Nemčije glede priključitve Avstrije k Nemčiji. Na noben način ne smejo biti oškodovani interesi Poljske, Čehoslovaške in Avstrije.

— Prisega Hindenburga. V okrašeni dvorani parlamenta je položil v tork Hindenburg prisego kot predsednik nemške republike. Besedilo prisega se je glasil: Prisegam, da bom vse svoje sile posvetil nemškemu narodu, da bom množil njegovo korist, odvrčal škodo od njega, ustavo in zakone države spoštoval, svoje dolžnosti vestno izvrševal in da bom pravičen proti vsakomur. Nato je podal roko predsedniku parlamenta socialnemu demokratu Loebeju. (Leta 1919 Hindenburg predsedniku parlamentarne komisije ni hotel dati roke, ker je bil socialni demokrat.) Loebe je nato pozdravil predsednika republike s kratkim nagovorom in izrekel nado, da se bo pod Hindenburgovim predsedstvom z uspehom prišlo politično pomirjenje Nemčije nadaljevalo. Nato je odgovoril Hindenburg s kratkim govorom. Prisegel je na republikansko ustavo in svojo besedo bo držal. Parlament in predsednik republike spadata skupaj in oba skupaj predstavljata suvereniteto naroda. Dočim pa je parlament kraj, kjer se medsebojno bore in tekmujejo stranke, mora biti predsednik nad strankami. Zato smatra kot svojo dolžnost, da bo zbiral in družil narod. Upa, da bo tekma strank prožeta s takim duhom, da bo narodu v korist. Po njegovem govoru je pozval predsednik parlamenta Loebe vse navzoče, da zakličejo: »Nemška država in v nemški republiki združen nemški narod naj živi!« Pozivu so se vsi odzvali. Nato se je Hindenburg v civilni obleki in spremljan od

vojnega ministra, ki je bil tudi v civilni obleki, udeležil vojaške parade. V palači državnega predsednika je nato začel predsednik Simons izročil Hindenburgu predsedniške posle. Hindenburg je izdal nato kratek oklic na prebivalstvo. V oklicu podarja svoje nadstnarstvo in zagotavlja, da bo pravičen proti vsem.

— Poljska in konferenca Male antante. Zadnja konferenca Male antante v Bukarešti je zainteresirala poljsko javnost in žurnalistiko, kakor doslej še nobena. Varšavski listi so natrpni s članki, dopisi in razpravami v tej temi, ki je danes ena izmed najbolj popularnih na Poljskem. Posebno zanima vprašanje, kako se bodo razvili v bodoče odnosi med Male antanto in Poljsko in, če se bodo sprejemali na tej konferenci tudi novi člani. Obe ti dve vprašanji stavlja poljski tisk javno, in kaže pri tem za Male antanto mnogo večje zanimanje, kakor doslej, ter govori o njej v zelo simpatičnem tonu. Ugled Male antante se je na Poljskem nedvomno zelo povečal, posebno od obiska dr. Beneša v Varšavi.

— Zakon o zaščiti Poljske republike. Po številnih atentatih in zločinih, ki so bili izvršeni v zadnjem času, je začela poljska javnost vedno energičneje zahtevati zakon za zaščito republike. Posebno se je začela zavzemati za tak zakon krakovska, Lvovska in poznanska javnost. Potrebo takega zakona motivirajo s političnimi prilikami, ter se sklicujejo pri tem na razne druge države, kjer se prakticirajo taki zakoni, ne da bi se moglo govoriti o kakem reakcionarstvu.

Prosveta.

Pri koncertu pevskega zbora »Glasbene Matice« v ponedeljek 18. maja sodeluje poleg zbora in velikega orkestra še 6 solistov in sicer: gospe Pavla Lovsetova, Vilma Thierry in Mila Wohin ter gg. Svetozar Banovec, Julij Betetto, Hugo Zathay. Imena teh solistov nam vsekakor jamčijo, da so vse solistične partije v najboljših rokah ter da bodo v vsakem oziru umetniško podane. Poleg solistov ima lepo in hvaležno vlogo tudi mešani zbor. Spremljevanje sta prevzela orkester Dravske divizije in pa orkestralno društvo Glasbene Matice. Dirigiral bode to znamenito delo, ki se prvokrat izvaja v naši državi, zborovodja Srečko Kumar. Vstopnice v Matični knjigarni.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama zaprta.

Opera.

Četrtek, 14. maja: Ob pol 8. uri »Carmen«.

Red E.

Petek, 15. maja: Ob 8. uri »Glumači«.

»Cvetice male Ide«. Red F.

Sobota, 16. maja: Ob pol 8. uri. Gostovanje Hudožestvenikov »Na dnuc«. Izven.

Nedelja, 17. maja: Ob pol 8. uri. Gostovanje Hudožestvenikov »Zenitev«. Izven.

Ponedeljek, 18. maja: Zaprto.

Torek, 19. maja: Ob pol 8. uri. Gostovanje Hudožestvenikov »Medejac«. Izven.

Gogoljeva komedija »Zenitev« nam s pristnim ruskim humorjem slika živitev starega fanta Podkolesina. Dvorni svetnik v najboljših letih, ki bi se rad oženil s krepostno trgovčevno hčerko, se zaupa ženitovanjski posredovalki in svojem prijatelju z namenom, da bi mu ta dva pripomogla do neveste. Predno pa pride do ženitve, nastane toliko zamotanih zmešnjav in komičnih prizorov, da je ubogi stari fant čisto razdvojen in se končno iz vseh teh zagat ne more rešiti na drug način, kakor da tik pred poroko, ko je za svatbo že vse pripravljeno, skoči skozi okno, zbeži pred nevesto in vso družbo s trdnim namenom, da ostane i v naprej samec in živi zadovoljno dremajoč na svojem divanu kakor doslej. Podkolesina igra g. Pavlov, posredovalko Grečova, prijatelja Kočkarjova, Masalitinov, teto trgovko Tokarskaja, ostale vloge pa Krasnopoljskaja, Bakšev, Sarov, Vaziljev in drugi. Režijo vodi pa g. Masalitinov.

Danes v petek zvečer ob 8. uri se pojejo v operi Leoncavallovi »Glumači« v dosedanjih zasedbi, le mesto g. Popova nastopi prvokrat v ulogi Silvia gospod Jug, ki se odlikuje po jako lepem baritonu. Za opero se pa vprizori balet »Cvetice male Ide«, ki je dosegel pri premijeri v sredo prap lep uspeh. Predstava se vrši za red F.

Uprava gledališča opozarja občinstvo, da bo začetek opere »Glumači« in baleta »Cvetice male Ide« vsakokrat ob pol 8. uri zvečer, tako tudi jutri dne 15. t. m. ob pol 8. uri in ne ob 8. uri kakor je bilo prvotno javljeno.

Gostovanje Hudožestvenikov se vrši v sledečem redu: v soboto drama »Na dnuc«, v nedeljo komedija »Zenitev«, v tork klasična igra »Medejac« z gospo Germanovo v glavni ulogi. Pri tej predstavi sodeluje tudi celotni operni orkester. Prodane vstopnice veljajo za iste predstave, kakor so bile kupljene, spremeni se le datum predstav. Torej veljajo prvotno za petek kupljene vstopnice za soboto, sobotne za nedeljo in nedeljske za tork. Datum se je moral spremeniti na zahtevo Hudožestvenikov samih.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

javlja, da so otvorene, oziroma da se otvori sledeče postojanke:

Hotel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, letoletna oskrba.

Hhtel Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, letoletna oskrba.

Koča v Kamniški Bistrici, letoletna oskrba.

Koča na Veliki planini, letoletna oskrba.

Kriška koča na Kravcu, 15. maja t. l.

Spodnja koča na Golici, 17. maja t. l.

Kadilnikova koča vrh Golice, 17. maja t. l.

Dnevne vesti.

FANATIKI STRANKARSTVA.

Glavni odbor NSS so posetili tudi Čehi in zlasti toplo nastopili za naše brate tam preko. Med drugimi je govoril tudi g. Šolc, generalni tajnik češke socialistične stranke. V prisrčnih besedah je pozdravil našo državo in poudarjal, kako je treba storiti vse, da se odnosi med Jugoslavijo in Čehoslovako poglobijo. In nato je pripomnil, da bi se moralo komu čudno zdelo, da on kot pristajač čehoslovaške vladne stranke pozdravlja jugoslovensko opozicijsko stranko. Toda med čehoslovaško in jugoslovensko vlado je velikanski razloček. Čehoslovaška opozicija hoče čehoslov. republiko, zadati smrtni udarec, dočim jugoslov. opozicija ljubi svojo državo in se ne straši nobenih žrtv, da jo reši. Jugoslovenska opozicija samo ne soglaša s slabim sistemom in hoče boljše, res demokratično Jugoslavijo.

Gospod Šolc je torej samo izrekel svoje mnenje o opoziciji in ni nikogar napadel. Kljub temu se je čutilo »Jutro« zadeto in odgovorilo je z uvodnikom, ki je bil zidan na tem, česar g. Šolc ni rekel, temveč si je »Jutro« mislilo. Za »Jutro« sicer običajna metoda.

Mislili smo, da bo s tem stvar odpravljena. Toda temu ni tako. V Mariboru so se našli fanatiki strankarstva, ki ne morejo opustiti niti ene prilike in ne prilike, da ne bi paradržali s svojim strankarskim fanatizmom. Kot fanatiki so seveda »Jutro« izmišljotine vzeli za suho zlato in nato zanesli strankarsko politiko v mariborsko »Jugoslovensko-čehoslovaško ligo«, kjer so, ne vemo s kakšnimi sredstvi, dosegli, da se je liga v posebni resoluciji pridruži »Jutru«. S tem je mariborska »Jugoslovensko-čehoslovaška« zašla na strankarska pota in da ji to ne bo v korist, dokazuje vsa zgodovina našega strankarstva.

Kamor stopi mladinska noga, tam zacvete strankarstvo. Kaj zato, če vsled tega propade še tako koristno društvo! Partizanstvo nad vse! je bojni klic fanatikov strankarstva, ki vse! žal dobili odločilno besedo tudi v mariborski Jugoslovensko-čehoslovaški ligi.

— Pokroviteljstvo letošnjega Ljubljanskega vzorčnega velesejma je z zadovoljstvom in največjo dobrohotnostjo blagovolil sprejeti Nj. Vel. Kralj Aleksander I. Kar usovarjamo v Sloveniji je ustvarjeno za celo državo, da jo izklesamo v granitno stavbo trde gospodarske sile na bregovih Jadranskega morja in ob cestah, ki peljejo v Orient. Zato ima Ljubljanski velesejem vsedrjavni gošpodaški pomen in visoka čast, da je pokrovitelj tega velesejma Njegovo Veličanstvo Kralj Aleksander I., ne velja samo Sloveniji, ampak vsem silam širom naše lepe države, ki so na delu, da iz poveljnih razvalin dvigajo gospodarsko življenje v smeri lastnega naroda in države, katero naj priznava in spoštuje širni zunanji svet.

— Kdaj prične objavljati »Jutro«, da so položili samostojno-demokratski poslanci svoja upravna mesta, kakor je bilo v »Jutru« in »Slovenskem Narod« objeljeno?

— Očitki gospoda Lumirja. V »Naši Strani« je izšel dne 11. maja pod naslovom »Kako »državotvorci« goljufajo državo« članek g. Antona Lumirja. V tem članku opisanje g. Lumir prodajo križevske opekarne in razne čudne manipulacije, ki so se pri tem odigrale. Med drugim poroča tudi g. Lumir, da je bila državna blagajna pri prodaji križevske opekarne oškodovana za približno 600.000 dinarjev. G. Lumir omenja gg. Praprotnika, Antona Kristana, Lovra Petrovarja in dr. Andrejčiča. — »Naša Strana« z dne 13. maja nadaljuje svojo kampanjo in sicer to pot edino na naslov g. Antona Kristana. Svoj drugi članek zaključuje z besedami: »Ako hoče zvesti g. kr. minister za pisca teh in prihodnjih vrst, se naj blagovolil oglašiti v uredništvu »N. S.« — Očitki »Naše Strane« so tako konkretni, da jih ni mogoče bagatelizirati in mislimo, da ni ničesar tako zvišen, da bi jih smel prezirati. Zato pričakujemo, da bodo prizadeti gospodje nastopili

sodno pot in dokazali neupravičenost očitkov. Molč v tej stvari bi bil priznanje in bomo temu primerno uredili tudi svoje postopanje.

— Iz sodne službe. Za namestnika upravnika kaznišnice v Stari Gradski je imenovan preglednik centralnega sodnega zapora v Novem mestu Julij Tischler; Ljubojeva sta višji pisarniški oficijal v Ljubljani Karel Nemec in višji pisarniški oficijal v Kočevju Anton Cetinski.

— Iz prosvetne službe. Za rednega profesorja za slovansko literaturo na ljubljanski univerzi je imenovan dr. Ivan Prijatelj, za profesorja na srednji tehnični šoli v Ljubljani pa Janko Lenarčič.

— Iz državne službe. Za arhivarja finančne prokurature v Ljubljani je imenovan Josip Zupančič.

— Iz učiteljske službe. V 3. skupino so postavljeni: Viktor Pirnat, učitelj v Novem mestu; Alojzij Ivanetič, učitelj v Novem mestu; Slavko Vuk, učitelj na Vrhniki in Andrej Flajs, šolski upravitelj v Zelimljah; v 4. skupino: Fran Peček, učitelj v St. Jurju pod Kumom; Fran Vladimir Tončič, učitelj v Metliki; Josip Groznik, učitelj v Hrastniku; Fran Buzdon, učitelj v Kastvu; Marta Gradišarjeva, učiteljica v Moravčah; Ida Jesihova, učiteljica v Zapotoku; Leopoldina Faganelova, učiteljica v Studencu pri Krškem; Ana Mahuljeva, učiteljica v Kranju; Bogomila Tevševa, učiteljica v St. Jerneju in Alma Turkova, učiteljica v Catežu.

— Promocija. Te dni je promoviral na univerzi v Varšavi za doktorja medicine Leopold Mejac, sin višjesodnega svetnika Mejaca v Ribnici.

— Socialno zavarovanje novinarjev. V sredo dopoldne je poročal minister za izenačenje zakonov ministrskemu predsedniku Pašiču o tiskovnem zakonu. Vlada priloži tiskovnemu zakonu, — ki se sicer bistveno ne izpremeni — amandement glede socialnega zavarovanja novinarjev.

— Francoski dnevi v Jugoslaviji. Od 27. junija do 14. julija se vrše po celi državi »francoski dnevi« v znak hvaležnosti za srbski dan, ki ga je priredila pred 10 leti Francija. Vršile se bodo slavnostne občinske in druge seje, po šolah in vojašnicah bodo predavanja, po mestih ljudske veselice. Najbolj slovesno se praznuje 14. julij, francoski narodni praznik.

— Epidemija črnih koz na Angleškem. Na Angleškem se črne kozne nevarno širi. Doselej je ugotovljenih 147 slučajev, in sicer ne gre za lahke temveč za izredno nevarno vrsto te bolezni.

— Novi smrtni žarki. Iz Washingtona poročajo: Trgovinski departement je dobil te dni dopis ameriškega trgovinskega komisarja v Nemčiji, Williama Daughertyja, v katerem poroča Daugherty o novih »žarkih smrti«. Ti novi X-žarki se imenujejo po svojem nemškem iznajditelju »Heliotraube« in bodo baje neprimerno učinkovitejši, kakor Matthewsevi »žarki smrti«, ki je prodal, kakor znano svojo iznajdbo »Zedinjenim državam«. V poročilu ameriškega trgovinskega komisarja se trdi, da imajo heliotraube žarki tako moč, da uničijo sovražne aeroplane v poljubnem številu v zraku do višine 10.000 metrov. Potem takem bi bilo mogoče uničiti vsako sovražno zračno flotilo z absolutno sigurnostjo. Amerikansko vojno ministrstvo se, kakor pišejo listi, živahno zanaša za nove »žarke smrti«. Pripominjamo, da se producira momentano te dni na Dunaju v cirkusu neki bivši kapitan z Matthewsevim žarki, o katerih trdi, da jih je našel pravzaprav on, da pa je Matthewsu iznajdbo zaupal, nakar se je ta sam okoristil z njo. Ta kapitan proizvaža res čudovite stvari n. pr.: Zgolj s pomočjo žarkov požene ali pa ustavi avtomobil, ugane in prižge elektriko svetilko itd. Predstave so se vršile v pričo znanstvenikov, niso nobena mistifikacija, ampak, aprašen, če imajo žarki res lastnosti, vsled katerih so dobili ime »žarki smrti«, je odgovoril kapitan: »Oh not«.

— Predenica. Mestni magistrat ljubljanski opozarja na razglas o zatiranju predenice, ki je nabit po mestu.

— Nemške gledališke predstave v Bozenu prepovedane. Bozenski prefekt je prepovedal nadaljne predstave neke nemške gledališke družbe, ki je gostovala v Bozenu že nad 2 meseca. Prepoved so dosegli frontni bojnikov, fašisti in invalidi, ki so zahtevali protimere v Bozenu radi protitalijanske agitacije Andreas Hofer-Bunda na Nemškem.

— Dr. Vasiljevič Efremov pred preiskovalnim sodnikom. Radi pegavice, ki se je pojavila v zagrebških policijskih zaporih se je zaslivanje Efremova za nekoliko dni zakasnelo. Znano je pa že danes, da bo vsled njegove atere kompromitiranih še več drugih oseb. Efremov je prinesel namreč, ko je prišlo na dan, da ni doktor, na policijsko ravnanje dopis patološko anatomičnega inštituta v Zagrebu, s katerim se potrjuje, da so vsi dokumenti Efremova pregledani in preiskani na dekanatu zagrebških fakultete ter da je dognano, da so pristni. Glede nadaljnjih informacij naj se obrne policija na medicinsko fakulteto. Ta dopis je bil pisan na uradnem papirju inštituta ter podpisan od prof. Dr. S. Saltykova, predstojnika tega inštituta, štampanke pa ni imel.

— Osijska »ronique scandaleuse«. Osijska javnost se bavi že nekaj dni z afero ljubezenskega četverokotnika. Gre za tovarnarja K., njegovega tipkarico J., odvjetnika F. in trgovca Z. Afera je povzročila toliko hrupa, da sta morala končno poseči vmes policija in sodišče. Tipkarica je ovadila trgovca radi nevarne grožnje, trgovec pa njo radi odprave ploda. Tipkarica, interesantna in zanimiva Slovenka, je baje izvalila svojim častilcem naravnost bajne svote. Ugotovilo se je, da bi bilo živelo od teh svot lahko večje število brezposelnih.

— Scene ljudskega ogorčenja zoper policijo v slovaški občini. V Modernu pri Požunu je bil dne 12. t. m. v neki gostilni ustreljen 22letni Bojkovski od policijskega stražnika Baxe, ki se je sprl z njim. Ker stražnika zato niso aretovali, se je polastilo prebivalstva silno razburjenje. Razširila se je govorica, da je izdal okrajni glavar Wanek policaju potni list, da mu omogoči pobeg v inozemstvo. Dne 11. t. m. po pogrebu žrtve policijske podijanosti se je podala velika množica ljudstva pred mestno hišo, kjer je dva stražnika poštono namrla. Okrajnega glavarja, ki je skušal množico pomiriti, so potegnili ljudje iz avtomobila in ga strašno pretepli. Nato je vdrila množica v policijsko vojašnico, ter pretepla tam tri stražnike. Prišla je žandarmerija ter oddala v zrak salvo, nakar so se ljudje razpršili. Telefonska zveza z Modernom je prekinjena. Policaj Baxa je bil predvčerajšnjim aretovan, okrajni glavar pa prestavljen.

— Nezasiščen incident v dunajski državni operi. Dne 12. t. m. je prišlo v dunajski operi med predstavo »Walküre« do mučnega incidenta. Pevka Olszewska se je iritirala, ker je govorila za kulisami gospa Jeritza glasno z gospo Kitter. Gospa Olszewska je pljunila zato v velikem loku za kulise ter zadela gospo Kitter. Ko je nato izjavila, da je to veljalo gospe Jeritzi, se je ta silno razburila in ni hotela dalje peti. Treba je bilo mnogo truda in precej časa, predno se je posrečilo direkcijski, da je pomirila razburjene duhove, in se je predstava nadaljevala.

— Verski fanatizem v Siriji. Vas Alilat v Siriji je bila pred kratkim pozorišče zločina verskih fanatikov. Eden izmed prebivalcev, Ali po imenu se je proglasil za preroka nove verske sekte. Pridružil se mu je vsa vas, samo dve rodbini ga nista hoteli priznati. Alijevi pristaši so zato v svojem verskem navdušenju zažgali hiši »krivovercev« ter preprečili prebivalcem beg in rešitev. Ko je prišla policija, je našla na pogoriščih njihova zgoznela trupla. Pri spopadu med policijo in fanatiki je bilo 39 oseb ubitih, 27 pa ranjenih.

— Zanimiv valorizacijski proces. Te dni se je vršila pred sodnim dvorom v Beli cerkvi zanimiva obravnava. Leta 1913 je najela občina Kovin pri Donavski hipotečni banki investicijsko posojilo v znesku 260.000 avstr. kron. Pogodba je bila stilizirana izredno previdno. Predvidene so bile vse mogoče eventualitete, med njimi seveda tudi vojna in devalorizacija. Za vse te slučaje je prevzela popolno jamstvo občina. In tako je pri-

šlo, da je morala plačevati od konca do začetka leta 1917 občina mesto v papirnatih kronah, v holandskih goldinarjih. Meseca oktobra 1917 pa je zahtevala banka nadaljevanje odplačil v zlatu. Ker je bil izvoz zlata takrat prepovedan, to ni bilo mogoče in vsled tega občina od onega časa dalje sploh ni ničesar več plačala. Zato je dobila po prevratu od banke opomin na plačilo 6.200.000 Din. Ker ni hotela plačati, je prišlo do tožbe, in te dni je bila občina obsojena na plačilo zahtevanega zneska. Zoper to sodbo je oglašila obtoženka priziv, zato pride stvar pred prizivno sodišče v Novem Sadu.

— Usmiljeni brat — verižnik s ženskimi negavicami. Celjska »Nova Dobca« poroča: »V nedeljo 10. t. m. se je peljal iz Gradca preko Maribora z jutranjim vlakom, ki pride ob 7. v Celje, neki usmiljeni brat iz Vrbe pri Zalcu. Poleg sebe je imel ročni kovčeg in nahrbtnik ter blagorodno sedel med ostalimi potniki. Prišla je revizija vlaka, in tuji frater je moral pokazati službujočemu komisarju finančne kontrole iz Celja svojo ročno prtljago. Frater pa očitno ni samo božji služabnik — kajti komisar je na veliko začudenje ostalih potnikov našel v fratrovem ročnem kovčegu in nahrbtniku — vtihotapljeno carinsko blago; večjo količino tobaka za nosljanje in za pipo, ter vžgalice — in 6 parov finih ženskih nogavic... Nesrečni frater z ženskimi nogavicami je bil ves čas do Celja predmet hudomušnih opazk s strani sopotnikov. V Celju je bil tihotapec v kuli iztovorjen in izročen pristojni oblasti v nadaljno postopanje. Vsekakor dragocen ločilec.

— Pijan finančar v skladišču municije. V noči od 11. na 12. t. m. so prestali miroljubni prebivalci mesteca Horgoša pri Subotici mnogo razburjenja in strahu. Puške in bombe so pokale, kakor ob ofenzivi. Incident je izzval pripravnik finančne straže Isa Dragosavac. Mož je prišel totalno pijan v vojašnico. Zato so ga vtaknili v luknjo. Tam je popolnoma pobesnel. Izdril je omrežje na oknu, planil na ulico, tekkel v skladišče rezervne municije, pograbil puško in prišel streljati skozi okno, kakor besen. Izstrelil je 720 ostrih nabojev. Tako je alarmiral vso žandarmerijo in finančno, ki sta obkolili skladišče ter ga pozvali, da se preda. V odgovor je prišel metati bombe. Čule so se silne detonacije, in vsa žandarmerija in financa se je urno poskrila v bližnjih hišah ter čakala, dokler se ni pobesneli finančar umiril, nakar je bil seveda aretovan in predan sodišču. Naravnost čudež je, da pri vsem tem streljanju ni bilo nobene človeške žrtve.

— V čeburn utonil. Te dni so našli v Vrhu ob petih zjutraj 83letnega meščana Karla Lenharda mrtvega v kadi, v kateri se je namakalo grozdeje. Preiskava je dognala, da je zašel starček v temni noči po nesreči v kad.

— Velika tihotapska afera s avstrijskimi zlatniki. Carinske oblasti so opazale že dalj časa, da kurzirajo v državi neizgospodani avstrijski zlatniki. Na podlagi obširnih informacij cenijo njihovo množino na 500.000. Ker bi bilo treba plačati za zlatnike, kot luksuzno blago carino, je država odškodovana za več milijonov. V ponedeljek so polizvedovana dozorela tako daleč, da je aretirala beograjska policija večje število bančnih uradnikov in večjih trgovcev ter zaplenila pri njih 3500 takih zlatnikov. V afero je zapletenih tudi več zagrebških in sarajevskih bančnih zavodov in večjih trgovcev. Policija začasno noče dati nobenih pojasnil.

— Umor iz pohotnosti. V brandenburškem gozdiču pri Berlinu je zagledal v soboto zvečer neki pasant globoko v grmovju žensko truplo. Obvestil je o tem pristojno oblast, ki se je podala nemudoma na lice mesta. Iz pozicije trupla se je sklepalo takoj, da gre za umor iz pohotnosti. Mrtva deklica je ležala na hrbtu in je imela na glavi in hrbtu krvave poškodbe, ki pa so bile lahke narave in ne bi mogle povzročiti smrti. Paš pa je bila deklica zadavljena s tenko vrvice. Komisija je ugotovila, da je umorjena identična z 28letno hčerko hotelirja Mistercka. Deklica je odšla v petek zjutraj iz Oranienburga. Ljudje so jo videli v gozdiču v spremstvu starejšega gospoda. Policija je bila takoj mnenja, da pride ravno ta gospod v po-

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

— Kaj se je pravzaprav zgodilo? — je vprašal Tarzan.

Teeka je zmajala z glavo. — Vrgla sem tole v tujne samce, — in pokazala je pest bleščečih kovinastih valjev s temnosivimi, koničastimi konci.

Tarzan jih je pogledal in se popraskal po glavi.

— Kaj je to? — je vprašal Taug.

— Ne vem, — je odvrnil Tarzan. — Našel sem jih.

Mala sivolasa opica se je ustavila šele miljo daleč v drevju in se prestrašeno stisnila k veji. Ni mogla vedeti, da je Tarzanov pokojni oče, segajoč iz preteklosti za dvajset let naprej, rešil svojemu sinu življenje.

In Tarzan, lord Greystoke, o tem prav tako ni imel pojma.

Džungelska pustolovščina.

Redkokdaj se je zgodilo, da Tarzan iz dolgega časa ne bi vedel, kaj početi. Celotno, če se vse ponavlja, navadno ni enolično, če je ponavljanje v tem, da se človek umika smrti enkrat v eni, drugič v drugi obliki, ali pa v tem, drugim pripravljati smrt. V takem

56

življenju je dosti začimbe. A Tarzan je še pri tem življenju razvijal z veliko iznajdljivostjo razne inačice lastnega kova.

Sedaj je bil že popolnoma dorecel, gibal se je z eleganco grškega boga, imel je mišice kot bik in bi moral biti po šegah opičjega plemena skisan, mrk in zaprt, pa to se ni zgodilo. Njegova dobra volja se ni starala — v jezo svojih tovarišev je bil še vedno igračast otrok. Njega in njegove narave niso mogli pojmili, kajti sami so z leti in dozorelostjo pozabili na mladost in igre. Pravtako jih Tarzan ni mogel popolnoma razumeti. Čudno se mu je zdelo, da je šele pred par meseci ujel Taugovo nogo v zanko in ga potem kričече vlačil po visoki džungelski travi, dokler se mladi samec ni osvobodil in se v dobrovoljnem boju z njim valjal po tleh. In ko je danes skočil odzadaj na istega Tauga — priplazil se mu je skrival za hrbet — se je postavila mesto igrave mlade opice renčeca, velika bestija v bran in mu skočila na grlo.

Tarzan je z lahkoto ušel napadu in Taugova jeza se je hitro poglobila, ne da bi se umaknila prejšnji igravosti. Opičji človek je opazil, da Taug nima užitka od zabave in da tudi sam ni zabaven. Mogočni opičji samec je bil menda izgubil ves smisel za humor, ki ga je nekoč imel. Z razočaranim godrnjanjem se je lotil mladi lord Greystoke drugega opravila. Črn pramen las mu je padel čez oko. Z

roko in kretnjo glave ga je vrgel nazaj. Dogodek mu je dal nekaj opravka. Poiskal je svoj tul, ki ga je bil skril v duplini od strele zadetega drevesa, vzel puščice iz njega, obrnil tul in izpraznil vsebino — svojih par dragocenosti — na tla. Ploščat kos kamna in školjka, ki jo je pobral na obrežju pri hišici svojega očeta, sta bila med njimi.

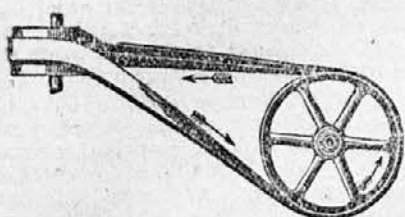
Z veliko skrbnostjo je drgnil rob školjke na ploščatem kamnu, dokler ni postal mehki rob popolnoma tenak in oster. Prav tako, kot brusi brivec britev in z enakimi kretnjami je Tarzan opravil to delo. A njegova spretnost je bila posledica dolgotrajne vztrajne vaje. Brez pouka, čisto sam je znašel metodo, napraviti iz školjke klino — celo njeno ostrino je poskušal na palčevi mišici — in ko je ostrina zadostovala njegovim zahtevam, je prijel pramen, ki je štrlel čez oko, s palcem in kazalcem leve in ga tako dolgo žagal z nabrušeno školjko, dokler ga ni odrezal. Tako je napravil s celim svojim čopom las, dokler ga ni pristrigel v neke vrste zamotano pony-frizuro. Za lice se je pri tem prav malo brigal, a za varnost in udobnost je bila stvar pač prevelike važnosti. Koder, ki je ob nepravem času padel čez oko, je mogel odločiti med smrtjo in življenjem, dolge, čez hrbet padajoče grive pa so bile neudobne, posebno, kadar jih je rosa, dež ali pot ovlačil.

(Dalje prih.)

Prispevajte za tiskovni sklad "NARODNI DNEVNIK"

štev kot morilec. Nadaljnja poizvedovanja so dognala, da je imela deklica razmerje z 58 letnim brivskim mojstrom Viljemom Schützom, ki je imel svojo brivnico v hiši njenega očeta. Aretovali so ga in možakar je strašni zločin takoj priznal.

la KNOCH - jermena za pogon

vedno na skladišču.

A. LAMPRET, Ljubljana

KREKOV TRG ŠT. 10. — TELEF. 247.

— Novost letošnjega velesejma bo Sportna razstava, ki bo prirejena v najširšem stilu. Da bo razstava čim bolj uspešna in v vsakem oziru dosegla svoj namen se je konstituiral ožji odbor, ki bo vzel delo v svoje roke, in kateremu bodo stali ob strani vsi športni krogi Slovenije. Odbor je konstituiran tako-le: Predsednik dr. Hubert Souvan, namestnik Josko Gorec, tajnika Lavoslav Stanič, Vladimir Vrančič, odborniki ing. Prelovšek, dr. Bleiweis, dr. Senekovič, Rado Hribar, Anton Pintar in Viktor Naglas; namestnik dr. Košiča.

— Jugoslovensko Češkoslovaška Liga v Ljubljani. — Izlet v Celje. Jugoslovensko Češkoslovaška Liga v Ljubljani pozivlja svoje člane, naj se v čim največjem številu udeležijo dne 24. t. m. kongresa v Celju, ki ga priredijo Ljubljanska in Mariborska Liga ter Češkoslovaška Obec in Češki klub v Mariboru. Udeležniki naj se blagovolijo pisмено ali ustmeno prijaviti tajniku Lige dr. Brejleju (magistral) najkasneje do 18. t. m. Spored prireditve je sledeči: Izletniki se odpeljejo dne 24. t. m. ob 5. uri 28 minut v Celje, kjer je skupni zajutrek. Nato se tekom dopoldneva vrši zborovanje in izlet na grad, kjer bo g. profesor Kovačič iz Maribora v kratkem predavanju orisal zgodovino celj-

skega gradu in celjskih grofov. Opoldne je skupni obed v Celjskem domu. Povratek z večernim vlakom.

— Utopljenec, ki so ga potegnili včeraj iz Ljubljane, je vendarle identičen z Banovcem. Dasi je truplo že precej razkrojeno, je to ugotovila njegova žena.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 14. maja 1925.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 62, bl. 63.50; Loterijska 2½% državna renta za vojno škodo den. 175; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 205; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 260; Merkantilna banka, Kočevje den. 110, bl. 110; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 805, bl. 812; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 190, bl. 200; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 133; Trbovelj. premogokopna družba, Ljubljana den. 378, bl. 386; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 110, bl. 118; Stavbna družba d. d., Ljubljana den. 265, bl. 280.

Blago: Les: Smrekovi hlodi od 25 cm prem. napr., različne dolžine, fco nakl. postaja den. 250; hrastovi frizi, 4—10 cm, od 25 do 60 cm, I. in II. vrsta, fco meja den. 1400; cerovi krliji od 25 cm prem. napr., od 2 m dolž., fco nakl. postaja 10 vag., den. 18, bl. 18; zaboje glave (Testale), 20 mm, 28 x 34 cm, eno- in dvodelne, fco meja den. 630; bukova drva, suha, 1 m dolž., fco meja den. 25. — Žito in poljski pridelki: Pšenica Rosafé, rinfusa, par. Ljubljana bl. 490; pšenica avstralska, rinfusa, par. Ljubljana bl. 485; pšenica Hard Winter št. 2, rinfusa, par. Ljubljana bl. 500; otrobi pšenični drob., par. Ljubljana bl. 190; koroza promptna, fco Ljubljana den. 225; rž, Canada, Western 2, dob. junij, fco Ljubljana bl. 460; krompir beli, fco dolenj. postaja bl. 125; krompir rumeni, fco dolenj. post. bl. 115; krompir rdečkast, fco dolenj. post. bl. 135.

BORZE.

Zagreb, 14. maja. Devize: Zürich 11.91 do 12.01, Praga 182—184.40, Pariz 322.50 do 323.50, Newyork 61.20—62, London 298.25 do 301.25, Trst 251.75—254.75, Berlin 14.60 do 14.75, Dunaj 0.0861—0.0873.

Curich, 14. maja. Predborza: Beograd 8.375—8.425, Pariz 26.90—26.95, London

25.07—25.08, Newyork 516.50—517, Praga 15.275—15.325, Dunaj 0.00727—0.00729.

× Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. maja t. l. ponudbe za dobavo mehkih desk (pogoji na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije). — Direkcija državnega rudnika v Ljubljani sprejema do 20. maja t. l. ponudbe glede dobave vijakov z maticami, direkcija državnih rudarskih preduzečja v Sarajevu pa do 30. maja t. l. ponudbe glede dobave jamskih tračnic. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 2. junija t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 55.000.000 škatlic švedskih vžgalic. — Dne 5. junija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave firneža. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. × Prodaja raznih odpadkov (od kovin, blaga, usnja itd.) se bo vršila dne 26. maja t. l. pri upravi 4. zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

PROCES LEDERER V BUDIMPEŠTI.

Kakor znano, sta obdolžena žandarmerijski nadporočnik Gustav Lederer in njegova žena Mici, da sta dne 7. januarja umorila in oropala prekajaleca mesa Koudelko, nakar sta razsekala njegovo truplo na kose, ga spravila v kovčke in vrgla v Donavo. Sedaj se vrši zoper Ledererja pred budimpeštanskim vojaškim sodiščem obravnava. Da ne trpi oficirska čast, so preoblekli možakarja v civilno obleko. Na vprašanje, se li čuti krivega, je Lederer odgovoril: »Sem kriv, toda ne roparskega umora. Vem, da je za moj greh samo ena kazen in to je smrt. Toda ne bojim se, tisočkrat sem že gledal smrti v obraz. Zato bom vse odkrito povedal.« No, pozneje si je stvar premislil. Delal se je nervoznega in zmešanega ter začel na vsa vprašanja odgovarjati stereotipno: Ne vem ničesar, se ne spominjam ničesar. Njegova žena se dela tudi popolnoma nedolžno. Vprašana, kako je bil umor izvršen, je dejala, da ne ve. Zakaj v tistem trenutku se je nahajala v kuhinji. Slišala je samo strel, takoj na to je prišel njen mož ves razburjen v kuhinjo ter ji povedal, da je Koudelko ustrelil. Nato sta nesla truplo umorjenega skupno v kuhinjo, ona mu je dala sekuro. Mož

je vrata zaprl ter truplo razsekal. Prizna da sta potem skupno z njenim možem nesla razsekano truplo v kovčkih v Donavo. Lederer je prvotno izjavil, da je ravnal iz ljubosumnosti v polzavesti. Tudi njegova žena pripoveduje, da jo je Koudelka nadlegoval z ljubezenskimi ponudbami. V splošnem hoče ta napraviti krivdo drug drugemu. O izidu bomo poročali.

RADIOPROGRAM

za 15. maj 1925.

Bournemouth (385): 20—23 ruski večer, vse druge angleške postaje: 20—23 koncert. Zürich (515): 12.30 koncert, 20.30 opera »Götterdämmerung«.

Paris-Radio (1750): 12.30 koncert, 20.45 kom. opera »Mad. Chrysanthème«.

Bruxelles (265): 17, 20.50, 20.45 koncert Rim (425): 14—15, 17.40, 20.30 koncerti (Sibelius: Finlandia, Brahms: Unutze Serenade in An die Nachtigall, Restighi: gregorianske melodije, Rameau: tambour Rigolotto, Favorita, Potovanje po Maroku, Wagner-Rienzi, Beudik: ples dervišov, Chopin, Gergano, Verdi, Thomas: Mignon.

Dunaj (530): 18.10—19.30 za otroke, 20.30: Kleinkunstabend (Wann mir altern — Bunte Bühne).

Berlin (505): 11—12.50, 16.30—18, 20.30 koncert.

Breslau (418): 12.50—12.55, 17—18 koncert 20.30 komorna glasba.

Frankfurt (470) in Cassel (288): 16.30—18, 20.30—21.30 koncert, 22—23 lokalni pesniki.

Hamburg (395), Hannover (296) in Bremen (330): 12.25, 14, 16.30 koncert, 20 igra »Meister omer Meister«, 22.30 plesna glasba. Königsberg (463): 16.30—18, 21.15—22.15 (mandoline), koncert, 20—21: opera »Cavalleria rusticana«.

Leipzig (454) in Dresden (202): 20.15 koncert »Aus der Seele des Kindes«.

München (485) in Nürnberg (340): 18.30 do 19.30, 20.30—22 (Mozart, Paganini) koncert.

Münster (410): 16, 20.45 (vojaška godba) koncert.

Stuttgart (443): 17—18.30, 20—21 (Smetana — solisti) koncert, 21.15—23 melodrama: Der Geiger von Gmund.

Mazuran.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Book London:

(84)

Burni doživljaji.

Roman z lučnega morja.

— Toda jaz nočem oditi — je rekla z otožnim obrazom.

— Pa morda gardedama...

— Ne, tudi družabnice nočem.

— Toda vi vendar ne boste zahtevali, da ustrelim vsakega opravičevca na Salomonskih otokih, ako odpre svoja usta? — je vprašal mračno.

— Ne, tega ne zahtevam — je odgovorila bistro in z živahno vneto. — Veste, kaj napravimo? Vzamete me in s tem jim zavemo jezike. Tako!

Pogledal jo je osuplo in bi gotovo bil mišil, da brije norce z njim, če ji ne bi bila topla rdečica zalila obličja.

— Ali govorite resno? — je vprašal negotovo. — In čemu to?

— Da napraviva konec vsem tem ogabnim klevetam na obrežju. Mar ni to dovolj tehten razlog?

Omahoval je že, kajti skušnjava je prišla nenadoma in je bila silno močna; toda zdajci je zopet začutil ono nejevoljo, ki se ga je

bila polastila takrat, ko je ležal v travi, se boril s komarji in preklinjal pustolovščine. Zato ji je odgovoril:

— Ne, to bi bilo hujske, kot popolni nedostatek vsakega pametnega razloga. Nočem se oženiti z vami, ker bi bilo to primerno sredstvo.

Vi ste pa res strašno smešen človek — ga je prekinila in njen stari gnjev je zopet izbruhnil. Najprej govorite o ljubezni in zakonu in to povsem proti moji volji in tava teden za tednom po plantajah, ker vas nočem, in me opazujete, kadar mislite, da vas ne vidim. Jaz pa se ves čas sprašujem, kdaj ste pač imeli zadnjič zadostno hrano, ker izgledate tako izstradani, in zakaj kraddoma ogledujete moj revolverski pas, ki visi na žeblju, in zakaj se radi mene spuščate v dvoboje in vse ostalo — sedaj pa, ko vam rečem, da vas hočem vzeti, me počastite s košaro.

— Vem, kako sem smešen, in zato me ne morete osmešiti še bolj — je odgovoril ter zamišljeno pogladil otekline na čelu. — Če ste si v svojih romantičnih možganih zasnovali spored tako, da plane deklica po dvoboju zmagovalcu v naročje — potem pač ne bom tako gorostasen norec, da bi to neumnost odobral.

— Mislila sem, da boste takoj sprejeli to ponudbo — je priznala z naivnostjo, ki se mu je dela takoj sumljiva, zlasti, ker je v njenih očeh zablistal poreden sijaj.

— Potemtakem pač nimava istih pojmov o ljubezni — je dejal. — Hočem, da me vzame žena iz ljubezni, ne pa iz nekega romantičnega občudovanja, ker sem imel srečo in sem s pomočjo nevidnega smodnika prevrtal rano svojega tekmeča. Vedite, da sem se tega kopnenja po pustolovščinah in podobnih norčijah pošteno naveličal. To mi kratkomalo ne ugaja. Tudor je vzor pustolovca — začne z menoj spor, se obnaša kot opica in nato si vtepe v glavo, da se bo boril z menoj na življenje in smrt, kakor se je izrazil. Vse skupaj je spominjalo na krvav roman.

Joana je grizla svoje ustnice; čeprav so ji bile oči hladne in iskrene kot sicer, je vendar rdečica na njenem licu izdajala, da se srdi.

— Seveda, če me nočete vzeti.

— Pa saj vas hočem — jo je naglo prekinil.

— Ah, vi hočete.

— Ali res ne vidite, draga moja, da si že

lim vaše ljubezni — je nadaljeval hitro. — Brez nje bi bil zakon je polovičen. Nikakor pa nočem, da bi me vzeli za to, ker hočete ljudem na obrežju zavezati jezike, in ravno tako nočem, da bi me vzeli radi kakšne bedaste romantične predstave. — V tem primeru vas... ne bi hotel.

Ah, če je tako — je rekla s hlinjo prevdankom in zopet bi lahko prisegla, da je videl oni razposajeni nasmeš — če torej hočete uvaževati mojo ponudbo, potem mi dovolite, da še nekaj pripomnim. Predvsem se ne smete posmehovati pustolovščinam, ker živite sami sredi med njimi. In prav gotovo ste tičali v njih, ko sem vas našla tu, trepetajočega od mrzlice na samotni plantazi, v družbi par sto ljudozrevec, ki so vam stregli po življenju. In prišla sem k vam.

— Kaj pa vi, ki ste pripluli semkaj v nevihti — jo je prekinil, — naravnost od brodoloma in ste se izkrcali iz ribiškega čolna, polnega slikovitih tahičanskih pomorščakov, vi, ki ste prišli v bungalov v mornarskih čevljih, z Baden-Powellom na glavi in Coltovim revolverjem za pasom — za Boga, če vi niste bili posebej napačna pustolovkinja, mi lahko vzamete glavo.

(Konec sledi.)

MALI OGLASI

Cena oglasa do 20 besed Din 3.—, vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Suhe mavrohe

ali smrčke

kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Vera in Rolpha.

Ker je bil zadnji sestanek, kakor znano, radi vremenskih nepravilnosti, prosiva za novega če se re-flektirate. Odgovor z vajinim naslovom na upravo »Narodnega Dnevnika« pod »Kastor in Pollux«.

Trgovci zaslužijo

dobro pri patentiranih javorjevih pralnikih 28 x 81 cm kot slonokobeni, trpežnejši od pločevinastih, 50 komadov 400 Din povzetjem. Vrečko, Polzela.

Gospodična

večja vseh pisarniških del išče službe za takoj ali pozneje. — Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosil na upravo pod »Deloc«.

Abadie

sigaretni papir s opet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Kupi se

pohištvo za pisarno (večjo ameriko, omaro, stole, event. celo garnituro, preproge itd. — Podrobne ponudbe na upravo lista pod šifro »I. B.«

Miren gospod

kateri je celi dan odsoten išče sobo z separatnim vchodom, najraje v bližini opere. Ponudbe do 21. maja na upravo lista pod »S o b a«.

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Upokojenec

bivši skladiščnik, zmogel več jezikov in pisarniških del, išče mesta kot hišnik, skladiščnik, sluga, inkasant ali kaj sličnega. Zahteve nizke. Ponudbe prosil na upravo lista pod »Vestenc«.

Šivalni stroj

dobro ohranjen se kupi. Ponudbe na upravo pod »T a k o j«.

Kupi se

dobro ohranjeno možko kol. Ponudbe na upravo pod šifro »K o l o c«.

Najboljši šivalni stroji in kolesa so edino le

Josip Petelinc-a

GRITZNER, PHÖNIX in ADLER

Ljubljana
Pouk v vazenju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica za popravila. Na velik. Telefon 913. Na malo.

Za želo

najboljši pravi Maršnerovi šumeči limonadni bonboni »Brause«.

Zastopstvo in tovarniško skladišče za Jugoslavijo,

JOSIP VITEK
Ljubljana, Krekov trg 8.

Znanja želi

gospod iz krogov inteligence. Poznejša ženitev ni izključena. Reflektira na dame do 40 let. Ponudbe pod »Izobrazba in samostojnost«.

Širite in naročajte „Narodni Dnevnik“!

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24

Telefon št. 560

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi. Popravila se sprejemajo.

GAMAUFVOVO umetno gnojilo za cvetlice

je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Razpošilja društvo:

„VRTNARSKA ŠOLA“ V KRANJU.

Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Kanc.